

Szerb Köztársaság

OKTATÁSI MINISZTERIUM

OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI MINŐSÉGELLENŐRZŐ INTÉZET

Шифра ученика:

Укупан број бодова:

FELVÉTELI TESZT

MAGYAR NYELVBŐL

a 2024/2025-as tanévre,
a tehetséggondozó nyelvi gimnáziumok és tagozatok részére

A teszt kitöltésének használati útmutatója

- A felvételi vizsga 120 percig tart.
- A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
- Tollal dolgozz, ne ceruzával, és ha javítasz, azt egyértelműen tedd! A felvételi vizsga során ceruzát, hegyezőt, törölógumit és papírt használhatsz.
- Amennyiben előbb külön papírra írod a feleletet, másold át tollal a teszt megfelelő helyére! A pizskozatot a teszttel együtt add át!
- A ceruzával írt válaszokat és az aláhúzásokat nem fogadjuk el.
- Amennyiben korábban befejezed a munkád, add át a tesztet, és csendben távozz!

Az elérhető pontok száma **120 pont**.

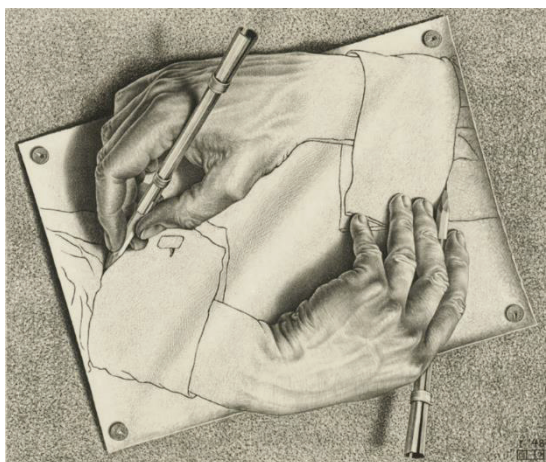
A helyesírási hibák miatt levonható pontok száma: **4 pont**. Eredményes munkát kívánunk.

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено умножавати нити јавно објављивати без претходне сагласности Министарства просвете.

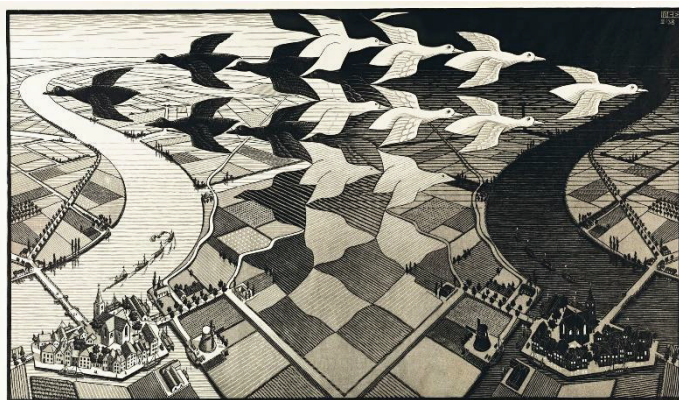
The image consists of a solid, repeating pattern of the year '2024'. The text is rendered in a light gray, clean, sans-serif typeface. It is oriented diagonally, sloping upwards from left to right. The pattern is very dense, with the '2024's overlapping and filling the entire frame, creating a textured, almost woven appearance. The repetition is consistent across the entire image, with no other elements or colors present.

1. Írd meg a képet! Válassz egy Escher-képet, és értelmezd 6–8 mondatnyi terjedelemben!

a)

b)

c)

5 pont (kevesebb is adható)

2. Melyik állítás igaz, és melyik hamis? Karikázd be az igaz állítások betűjelét! Ha jól dolgoztál, akkor a bekarikázott betűket összeolvasva egy értelmes szót (nevet) kapsz. Melyik ez a szó? Írd a vonalra!

B: A szabadvers két négy- és két háromsoros versszakból áll (tehát összesen 14 sorból).

R: Az elbeszélő költemények az epika műnemébe tartoznak.

A: A komédia és a tragédia drámai műfajok.

C: A párbeszédet más szóval monológnek nevezzük.

D: Három műnemet különböztetünk meg, ezek a líra, a dráma és az epika.

N: Az elbeszélőt nevezhetjük narrátornak vagy mesélőnek is.

E: A sci-fi művek legfőbb jellemzője a csoda, a varázslat szerepeltetése.

Ó: A novella rövid, gyakran csattanóra kiélezett kisepikai alkotás.

T: A dal, az óda, az elégia és a himnusz lírai műfajok.

I: A ballada átmeneti műfaj, magán viseli mindhárom műnem valamely jegyét.

A megoldás: _____

9 pont (7x1+2)

3. Értelmezd az alábbi egyperces novellát! Miben tér el a szokványos recepttől? Értelmezd a csattanót! Válaszodat kb. 4 mondatban foglald össze!

Örkény István: *Fasírt*

A megdarált húst összedolgozzuk tojással, tejbe áztatott zsömlével, sóval, borssal, és forró zsírban vagy olajban húspogácsákat sütünk belőle.

Figyelem! Nekünk, emlősöknek nem mellékes kérdés, hogy mi daráljuk-e a húst, vagy bennünket darálnak-e meg.

5 pont (kevesebb is adható)

4. Sziveri János Muzslán-Muzslyán született 70 éve, 1954-ben, és 1990 februárjában halt meg Budapesten. Sok minden mellett arról is ismert, hogy az újvidéki formabontó folyóirat, az *Új Symposion* főszerkesztője volt. Olvasd el Sziveri János alábbi versét, és válaszolj a kérdésekre!

Csalafintor

Amikor én egyszer

amikor ti még meg sem születtetek

amikor én egyszer

amikor épp hogy megszülettem

azt hogy vagyok

alig hogy észrevettem

hát azon hogy vagyok

jót nevettem

Nem sírtam csak nevettem

azon, hogy vagyok meg

hogy ilyen aprónak születtem

gondolom meglepődtek a nagyok

s azóta ragyog

a szemük ilyen furcsán

amiért a világra nem máshol jöttem

hanem csak itt Muzslán.

- a. Milyen közös elemre figyeltél fel Sziveri János és a vers lírai énjének életrajza között?
- b. Hogyan reagált a versbeszélő, amikor szembesült saját létével, létezésével?
- c. Miért ragyog furcsán a „nagyok”, a felnőttek szeme a versben?
- d. A vers címe a *Csalafinta* (jelentése: ravasz, elmés és a *fintor* szavak összerántásából született). Mit gondolsz, miért ez a vers címe? Mit árul el ez szó el a versbeszélőről vagy a versről, esetleg a szerzőről?

5 pont (1+1+1+3)

5. Írd a megfelelő számot a meghatározás és idézet melletti szürke mezőbe!					
1.	enjambement (soráthajlás)		Olyan költői eszköz, amely egy élettelen dolgot, elvont fogalmat vagy jelenséget emberi tulajdonságokkal ruház fel		„Égen az újhord oly vékonyka most, mint apró seb, melyet a fecske ejt, villanva víz színén és utána rögtön elfelejt.” (Radnóti Miklós: <i>Este a kertben</i> – részlet)
2.	hasonlat		Ismétlésen alapuló alakzat. A szó eleji hangok ismétlődése egy verssoron belül vagy több soron át.		„Könyvek közül, ha alkonyati fény ég S szelíd fátylával száll a csendes est S a Tisza tükrén mélázik a kék ég Ha kitekintesz a tetők felett” (Juhász Gyula: <i>Ex libris</i> – részlet)
3.	alliteráció		Olyan költő kép, melyben két dolgot összehasonlítunk valamilyen közös tulajdonság vagy hangulati hasonlóság alapján.		„Meséskönyv a szeme... És kacagása hegedű-zene.” (Kosztolányi Dezső: <i>Már néha gondolok a szerelemre</i>)
4.	megszemélyesítés		Mindig két dolog kapcsolatán alapul, ez a kapcsolat lehet külső, belső vagy hangulati hasonlóság		„Zöld ablakos, fehér házacska szent békével ül a hegyoldalba fent...” (Kosztolányi Dezső: <i>Kísérem a fiam az iskolába</i>)
5.	metafora		Olyan alakzat, amelyben a verssor vége kettévág egy mondatot, amely az új sorban folytatódik. Feszültségteremtő hatása van.		„Tüzeket raknak az égi tanyák, Hallgatják halkan a harmonikát.” (Juhász Gyula: <i>Tiszai csönd</i>)
10 pont (10x1)					

6. Kit, mit látsz a képen? Melyik műhöz tudnád társítani? Írd a vonalra a szerzőt és a mű címét!

4 pont (8x0,5)

7. Mit jelentenek az alábbi irodalmi fogalmak? Írd a megfelelő számot a meghatározás mellé!

1.	ballada		Feszültséget fokozó alakzat. Olyan kérdés a költői műben, mely magában hordozza válaszát.
2.	költői kérdés		Egy fogalom, jelenség nevének átvitele egy másik fogalomra, jelenségre a köztük fennálló valamilyen kapcsolat alapján. Az összekapcsolás célja általában a fogalom, jelenség szemléletesebbé tétele vagy új megvilágításba helyezése.
3.	anekdota		Olyan prózai epikus műfaj, amely a napló, az önéletrajz és a történetírás között helyezkedik el.
4.	szókép		Humoros, csattanós történet, amely többnyire valós személyekhez kapcsolódik.
5.	memoár (emlékirat)		Általában tragikus történetet mesél el, amelyet a drámai párbeszédéből és a lírai monológokból ismerünk meg. Sűrített, szaggatott előadásmód jellemzi,

5 pont (5x1)

8. a) Olvasd el az alábbi szövegeket, és válaszolj a kérdésekre!

Melyik szöveg lehet a kettő közül népdal?

Hogyan jöttél rá, hogy népdallal van dolgod?

Mi jellemzi a népköltészeti alkotásokat?

Foglald össze röviden a népköltészet ismérveit! Térj ki többek között a szerzőség kérdésére, terjedésük módjára is!

Carson Coma: *Én még sohasem* (részlet)

Én még sohasem értettem félre barátságot,
Én még sohasem vontam belőle tanulságot,
Én még sohasem tudtam kezelni a távolságot.

Nem, nem, én ugyan nem!

Én még sohasem untam meg társaságot,
Én még sohasem kozmetikáztam igazságot,
Én még sohasem – sose mondtam, hogy na látod.

Nem, nem, én ugyan nem!

Ugyan már.

Sose mondtam, hogy ne beszéljünk,
Soha nem is írtam rád.

Hej, halászok, halászok

– Hej, halászok, halászok,

Merre mén a hajótok?

– Törökkanizsa felé,

Viszi a víz lefelé.

- Hej, halászkok, halászkok,

Mit fogott a hálótok?

- Nem fogott az ögyebet:

Vörös szárnyú keszegöt.

- Hát a keszeg mit öszik,

Ha a hálóba töszik?

- Nem öszik az ögyebet:

Petrezselyöm gyükeret.

- Hej, halászkok, halászkok,

De szennyos a gatyátok!

Talán nincsen babátok,

Aki mosna reátok?

(Bodor Anikó gyűjtése)

b) Írj egy rövid (kb. 4 mondat hosszúságú) reklámszöveget (pl. a Kacsalábon Forgó Wellneszközpontról) vagy hírt (pl. Grillsütődét nyitott a hétfejű sárkány). Szövegednek adj címet, és legalább 6 népmesei elemet, motívumot használj fel!

Súgó: formulák, hőstípusok, segítők, akadályozók, mesei számok

7 pont (3+4)

9. Melyik író nevét találod meg az alábbi anagrammákban?

a) l i o n s t o K z á y

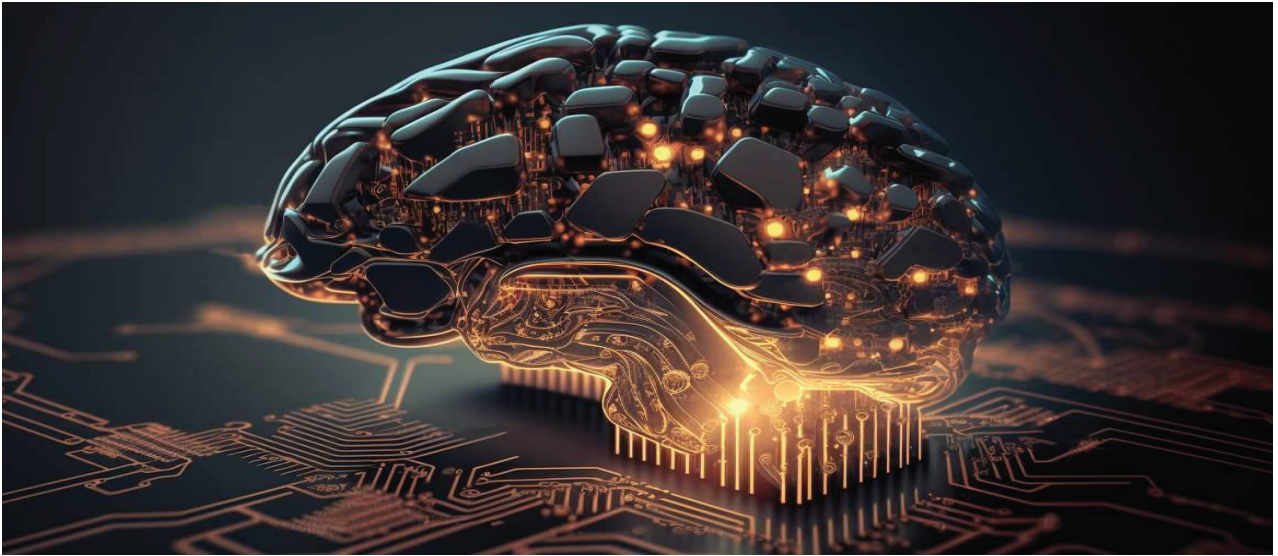
z s ő D e

b) é r K e t z s m e I r

c) l n T a i o O ó t t

3 pont (3x1)

10. Képzeld el, hogy a ChatGPT szöveget alkot a lent látható képről. Mit tartalmazna a szöveg? Foglald össze 5–6 mondatban!

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, disztópia, egyén, gondolkodás stb.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6 pont (kevesebb is adható)

11. Milyen mássalhangzó-törvény érvényesül az alábbi szavakban? Kösd össze a szót a pontos meghatározással! A megoldásokat írd a táblázat alatti vonalra, így: A-1, B-2 stb.!

A. fogta	1. teljes hasonulás
B. otthon	2. összeolvadás
C. hagyjátok	3. zöngésségi részleges hasonulás
D. mondtad	4. rövidülés
E. adjátok	5. kiesés

Megoldások:

5 pont (5x1)

12. Karikázd be az igekötős igéket!

kihúzza, kínál, kiabál, beszélget, beszáll, beutal, megérint, megüzen, lebben, ellenez

5 pont (5x1)

13. Bontsd elemeire az alábbi szavakat (így: $igaz^1 | ság^2 | nak^4$), majd párosítsd őket a megfelelő képlettel! Írd a szót a hozzá tartozó képlet melletti vonalra! (jelölés: 1: szótő, 2: képző, 3: jel, 4: rag)

bátorsággal

könyveket

írnj

1+3.....

1+2+4.....

1 + 3 + 4.....

6 pont (3x2)

14. Milyen számnevek hiányoznak az alábbi szólásokból / közmondásokból? Válaszd ki a megadott számjegyek közül a szóláshoz / közmondáshoz illőt, és írd betűkkel a pontsorra! Egy számjegyet csak egyszer használhatsz fel.

1 2 3 4 5 10 100

A lónak lába van, mégis megbotlik.

..... fecske nem csinál nyarat.

..... a magyar igazság.

..... szék között a földre esett.

..... szónak is egy a vége.

5 pont (5x1)

15. Olvasd el Radnóti Miklós versét, majd oldd meg a feladatokat!

.....

Düh csikarja fenn a felhőt,

fintorog.

Nedves hajjal futkároznak

meztélábas záporok.

Elfáradnak, földbe búnak,

este lett.

Tisztatestü hőség ül a

fényesarcu fák felett.

a) Válaszd ki, melyik hónap lehet a vers címe, és írd a címvonalra!

DECEMBER JÚLIUS OKTÓBER

b) Írd ki a versből azt a sort, amelyiknek minden szava alliterál!

.....

b) Karikázd be, milyen szófajú a versben a *felett* szó?

főnév

névutó

névmás

6 pont (2+2+2)

16. Karikázd be, majd írd le helyesen a helytelenül leírt szavakat!

eggyütt	
hagyja	
kissebb	
muszáj	
ujjabb	

5 pont (5x1)

17. Párosítsd a szavakat hangalak és jelentés viszonya alapján! Kösd össze a szót / szavakat és a meghatározást!

1. körte	A. rokon értelmű szavak
2. okosóra	B. többjelentésű szó
3. sír	C. azonos alakú szavak
4. kutya, eb	D. egyjelentésű szó
5. siker, kudarc	E. ellentétes jelentésű szavak

Megoldások:

5 pont

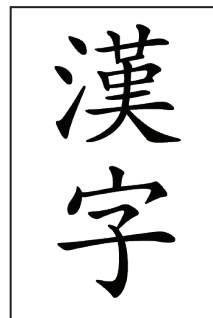
18. Kalandháló – Juss át a hálón úgy, hogy csak névmásokra lépj! Jelöld az utad: kösd össze a névmásokat, majd írd ki őket a táblázat alatti vonalra!

nem	játék	játszó	CÉL arra CÉL
látni	azt	láttam	aligha
annyi	bárcsak	bizony	érző
persze	nekem	halom	hallottam
START az START	hiszem	olyan	te

6 pont

19. Olvasd el figyelmesen a szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Amikor a földközi-tengeri népek kifejlesztették a képírást, a távol-keletiek is teremtettek egy újfajta írást. A kínaiak szóírása bonyolult összessége a képírásos jeleknek és a hangok jelölésének. A kb. 40.000 írásjelből már egy-két ezerrel el lehet boldogulni a mindennapi életben. Mivel a kínai írás a múltó idővel csak csekély mértékben, néhány elemében változott, különösebb nehézség nélkül el lehet olvasni a régi szövegeket.

a) Kik fejlesztették ki a képírást?

.....

b) Hány írásjelből áll a kínai írás?

.....

c) Hány kínai írásjel szükséges a mindennapi kommunikációhoz a kínai nyelvben?

.....

d) Vizsgáld meg az alábbi mondatot, és válaszolj a kérdésekre!

Amikor a földközi-tengeri népek kifejlesztették a képírást, a távol-keletiek is teremtettek egy újfajta írást.

– Hány tagmondatból áll a mondat?

– Milyen mondatrészi szerepet töltenek be a kiemelt szavak:

népek

írást

földközi-tengeri

10 pont (1+1+1+1+6)

20. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a feladatot!

Az okostelefonok, tabletek és számítógépek használatával egyre kevesebbet írunk kézzel, mivel a digitális írás gyorsabb, kényelmesebb és könnyebben szerkeszthető. A kézzel írt jegyzetek, képeslapok és levelek ideje leáldozóban van. Ma már mindenki számítógépen vagy okostelefonon pötyög...

Melyek a kézírás előnyei és hátrányai? Vajon egészen kiszorul az életünkből?

5–6 mondatos szöveggel (fogalmazással) válaszolj a feltett kérdésekre! Érvelj a kézírás mellett vagy ellen, esetleg mellette és ellene is! Ügyelj a szöveg szerkezetére és a helyesírásra!

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

<hr/> <hr/> <hr/>
7 pont (kevesebb is adható)

Megjegyzés: a tanulók NE töltsék ki ezt az oldalt!

Bizottság:

1. _____

2. _____

3. _____

Ellenőrizte:

4. _____

Iskola	
Helység	
A tanuló vezeté- és utóneve	